

Program Doradztwa Zawodowego
klas I-VIII

Rok szkolny 2019/2020

I. Podstawy prawne

Prowadzenie działań związanych z orientacją zawodową w klasach I–VIII szkoły podstawowej reguluje Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego oraz ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a także wymieniając zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedno z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadza rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

II. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji orientacji zawodowej rozumianej jako ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VIII szkoły podstawowej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie są realizowane cele ze wszystkich czterech wskazanych obszarów: Poznawanie własnych zasobów, Świat zawodów i rynek pracy, Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Treści są sukcesywnie pogłębiane/poszerzane w kolejnych latach kształcenia.

Przewidziane w programie działania związane z orientacją zawodową są powiązane z treściami kształcenia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i przyszłą karierą zawodową. Ponadto podkreślono w niniejszym programie rolę kompetencji kluczowych przewidzianych do rozwijania w ramach podstawy programowej w kształtowaniu się orientacji zawodowej (postawy: kreatywności, przedsiębiorczości, innowacyjności i współpracy zespołowej). Oznacza to, że nauczyciel realizujący program orientacji zawodowej, jednocześnie podejmuje działania mające na celu wspólne (tj. angażujące rodziców, innych nauczycieli i pracowników szkoły, a także przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego) wypracowanie efektów kształcenia zapisanych w podstawie programowej.

Klasy I – III

Cel ogólny

Celem orientacji zawodowej w klasach I– III szkoły podstawowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Metody i formy pracy z uczniami w ramach doradztwa zawodowego

Zajęcia w ramach orientacji zawodowej prowadzone są z wykorzystaniem metod aktywizujących, dobieranych z uwzględnieniem m.in.: wieku uczestników zajęć oraz celów, jakie mają być osiągnięte. Metody aktywizujące sprzyjają rozbudzeniu wyobraźni uczących się, podwyższają poziom ich aktywności, samodzielnego myślenia i działania, przyczyniają się do zwiększenia motywacji do uczenia się. W trakcie zajęć uczeń planuje, podejmuje działania, decyduje, argumentuje itp. Proaktywna postawa uczniów wzmacniana jest poprzez: wycieczki tematyczne (w tym do zakładów pracy), projekty edukacyjne, wydarzenia. Stosowane będą również: ćwiczenia i gry grupowe, projekt edukacyjny, pokazy, prelekcje, konkursy, prezentacje, filmy, rozmowy doradcze. Prowadzący podejmuje starania poprzez projektowanie odpowiednich sytuacji dydaktycznych służących wzmacnianiu postawy samodzielności i odpowiedzialności uczniów. W ten sposób poprzez realizację długofalowego procesu możliwe będzie osiągnięcie finalnego efektu doradztwa zawodowego w systemie oświaty, tj. przygotowanie uczniów do świadomego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Treści programowe

TEMATYKA DZIAŁAŃ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE	TERMINY
1. Poznanie siebie	- zajęcia integracyjne w klasach - uroczystości szkolne, klasowe - występy uczniów podczas imprez szkolnych (prezentacje talentów aktorskich, muzycznych, recytatorskich, sportowych) - udział uczniów w kołach zainteresowań - udział w konkursach, akcjach	1.1 określa, co lubi robić; 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań; 1.3 określa, co robi dobrze; 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.	- wychowawcy klas - nauczyciele	- rodzice	Cały rok szkolny

2. Świat zawodów i rynek pracy	- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów - wykorzystywanie sytuacji dydaktyczno-wychowawczych w celu prezentowania ciekawych zawodów - wycieczki do zakładów pracy - przedstawienia, filmy, konkursy, zabawy zawodoznawcze	2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;	- wychowawcy klas - nauczyciele	- rodzice - zakłady pracy	Cały rok szkolny
--------------------------------	--	---	--	--	------------------

		2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej			
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	- dbanie o sprzyjające warunki uczenia się podczas zajęć dydaktyczno-wychowawczych - przeprowadzanie zajęć na temat czynników pomagających i przeszkadzających w procesie uczenia się - współpraca z rodzicami w zakresie wspierania organizacji procesu uczenia się	3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej); 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.	- wychowawcy klas - nauczyciele - psycholog - pedagog	- rodzice	Cały rok szkolny

	dzieci w środowisku rodzinnym				
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Udzielanie rodzicom informacji na temat predyspozycji zawodowych - kierowanie do specjalistów do w razie trudności zawodowych.	4.1 opowiada, kim chciałoby zostać; 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu; 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.	-wychowawcy klas - nauczyciele - psycholog - pedagog	- rodzice - poradnia psychologiczno - pedagogiczna	Cały rok szkolny

Klasy IV - VI

Cele działań:

1. Wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka
2. Zapoznanie uczniów ze światem zawodów,
3. Uruchamianie kreatywności uczniów na temat swojej przyszłości
4. Zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze właściwego zawodu

Tematyka działań	Metody i formy realizacji działań	Efekty podjętych działań	Osoby odpowiedzialne, termin	Podmioty współpracujące
Poznanie własnych zasobów	• Zajęcia integracyjne w klasach • Występy uczniów podczas imprez szkolnych – prezentacja talentów aktorskich, tanecznych, recytatorskich i innych • Udział uczniów w pracy Samorządu Uczniowskiego • Udział uczniów w kołach zainteresowań • Zachęcanie do udziału w konkursach, olimpiadach,	Uczeń: • Określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje • Wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia • Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość • Prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców	Wychowawcy klas, nauczyciele Cały rok szkolny	Rodzice Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

	akcjach, itp. • Realizacja przez wychowawców na godzinach wychowawczych zajęć o tematyce: • Poznaj siebie – swoje zainteresowania • Moje mocne strony			
Świat zawodów i rynek pracy	• Organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów • Wykorzystywanie różnych sytuacji dydaktyczno-wychowawczych w celu prezentowania ciekawych zawodów • Wycieczki do zakładów pracy • Przedstawienia, filmy, konkursy	Uczeń: • Wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikację pracy w zawodach • Opisuje czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka • Podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe • Posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób	Wychowawcy klas, nauczyciele Cały rok szkolny	Przedstawiciele różnych zawodów Przedsiębiorcy Szkoły podstawowe biorące udział w konkursach PUP

		twórczy i niekonwencjonalny • Wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą		
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.	• Dbanie o sprzyjające warunki uczenia się podczas zajęć dydaktyczno-wychowawczych • Przeprowadzenie zajęć na temat czynników pomagających i przeszkadzających w procesie uczenia się • Współpraca z rodzicami w zakresie wspierania organizacji procesu uczenia się dzieci w środowisku rodzinnym	Uczeń: • Wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych przykładów oraz omawia swój indywidulany sposób nauki • Wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć. • Samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	Wychowawcy klas, nauczyciele Cały rok szkolny	Szkoły ponadpodstawowe z powiatu gryfińskiego, myśliborskiego i ze Szczecina
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	• Realizacja rozwoju kompetencji emocjonalnych i komunikacyjnych w ramach Programu Profilaktyczno-Wychowawczego • Udzielanie rodzicom informacji na temat predyspozycji	Uczeń: • Opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych. • Planuje swoje działania lub działania grupy wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu.	Wychowawcy klas, nauczyciele	Rodzice Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

	uczniów • Kierowanie do specjalistów w razie trudności rozwojowych	• Próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.		
--	---	--	--	--

Klasy VII – VIII

Cele działań:

1. Poznanie własnych predyspozycji zawodowych.
2. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej.
3. Umiejętność określenia swoich mocnych stron, świadomość ograniczeń.
4. Znajomość czynników trafnego wyboru zawodu przy jednoczesnej analizie własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu.

TEMATYKA DZIAŁAŃ	METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ	EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	PODMIOTY WSPÓŁPRA- CUJĄCE	TERMINY
1. Poznawanie własnych zasobów	1.1 Nawiązanie współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami zajmującymi się poradnictwem kariery dla młodzieży 1.2. Zastosowanie wystandaryzowanego narzędzia Pracowni Testów Psychologicznych i	1.1. Określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych. 1.2. Rozpoznaje własne zasoby /zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe/. 1.3. Dokonuje syntezy	Doradca zawodowy Doradca zawodowy Wychowawcy,	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Chojnie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Inne w razie potrzeb np. Fundacja Młodzieżowej	Wrzesień 2019 r Październik 2019.

	Pedagogicznych z Gdańska - Badanie diagnostyczne: Profil zainteresowań zawodowych w klasach VII- .Indywidualne rozmowy doradcze dla uczniów z klas VII i VIII 1.3 Ujęcie w planach wychowawczych poszczególnych klas modułów tematycznych takich jak: Poznaj siebie – swoje• zainteresowania Moje mocne strony• 1.5. Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII	przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł. 1.4.Rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjnych. 1.5.Rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej. 1.6.Określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich	Nauczyciele Doradca zawodowy	Przedsiębiorczości	Cały rok szkolny
--	---	---	--	---------------------------	-------------------------

		realizacji. 1.7.Określa własną hierarchię wartości i potrzeb.			
2. Świat zawodów i rynek pracy	2.1.Gromadzenie i udostępnianie informacji dotyczących wiedzy o zawodach, potrzebach rynku pracy 2.2.Wykład doradców zawodowych dotyczący rynku pracy 2.3 Tworzenie w ramach poszczególnych przedmiotów (np. w ramach projektów edukacyjnych, kół zainteresowań, konkretnych tematów lekcyjnych w ramach programów nauczania) powiązań do list zawodów związanych z	2.1.Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskania. 2.2.Porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców. 2.3.Wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku	Nauczyciele, wychowawcy, szkolny bibliotekarz	Biblioteka szkolna, miejska, pedagogiczna Powiatowy Urząd Pracy w Chojnie oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej	Cały rok szkolny

	danym przedmiotem, dziedziną nauki np. lista zawodów związanych z biologią, historią, informatyką, sztuką itp. w celu pokazywania uczniom fascynującym się danym przedmiotem perspektyw zgłębiania danej wiedzy na dalszych etapach kształcenia edukacyjnego i torującego drogę do wyboru zawodu 2.4 W miarę możliwości prelekcje dla uczniów „Pasja cenny drogowskaz w wyborze drogi zawodowej” - w ramach tzw. spotkań z ciekawymi ludźmi	pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy. 2.4.Uzasadnia znaczenie pracy w życiu. 2.5.Analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy. 2.6.Wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową. 2.7.Dokonuje autoprezentacji. do wybranych szkół w kontekście rozpoznawania własnych zasobów.			
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe	3.1.Spotkanie z rodzicami – Rodzic doradcą	3.1. Analizuje oferty szkół	-Wychowawcy, nauczyciele	- Szkoły średnie z powiatu gryfińskiego i	Cały rok szkolny

życie	zawodowym dziecka 3.2.Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach regionalnych propagujących tematykę Doradztwa Zawodowego 3.3.Zapoznanie z ofertą szkół ponadpodstawowych powiatu gryfińskiego, myśliborskiego i innych z województwa zachodniopomorskiego. możliwość konfrontacji własnych planów i zamierzeń w zestawieniu z realnymi wymogami	ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji. 3.2.Analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznawania własnych zasobów. 3.3.Charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji formalnej i nieformalnej. Bierze udział w targach szkół 3.4.Określa znaczenie uczenia się przez całe życie.	Cały rok szkolny	myśliborskiego oraz z województwa zachodniopomorskiego	
-------	---	---	------------------	--	--

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	4.1.Konkurs plastyczny dla uczniów – „Moja wymarzona praca” 4.2.Akcja informacyjno-konsultacyjna dla rodziców i uczniów dotycząca pomocy w wyborze dalszego kształcenia	4.1.Dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym. 4.2.Określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby. 4.3.Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy. 4.4.Planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencję podjętych wyborów.	Doradca zawodowy wychowawca	-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny – fundator nagród dla uczniów	
--	--	--	--	--	--